

דף כז.

עין משפט א.

יו"ד סימן כא פעיף א

א. השחיטה המעולה ^ק שישחטו גם הקנה ^ר וגם הוושט בין בבהמה בין בעוף ולזה יתכוון השוחט. ואם שחט רוב אחד הסימנים בעוף ^ש ורוב של שניהם בבהמה ובחיה שחיטתו כשרה, וכיון שימצאו יותר מחצי אפי' כחוט השערה ^ח הוי רוב.

עין משפט ב.

יו"ד סימן כב פעיף א

א. בעוף צריך לחתוך הורידין ^א והם החוטים שמהם יוצא דם, או לנקבם בשעה שהוא מפרכס שעדיין הדם חם כדי שיצא ולא יתקדר בתוכו, ואם לא חתך הורידין לא יצלנו שלם, ואם צלאו שלם ישליך הורידין ויחתוך סביבם ^ב כדי נטילה שהוא כעובי אצבעו ^ג.

ק. ממשנה חולין כ"ז ושם בגמ' כשנויא בתרא ולחומרא.

ר. היינו הקרום שבפנים הגרגרת המחבר את הטבעות יחד אבל הטבעות עצמן נקראים גרגרת ורובו היינו מתחילת הקרום ולמטה ולא רוב הגרגרת דהיינו עובי הטבעות. ש"ך ס"ק א'. ולענין שחיטתו בעינן רוב עוביו ורוב חללו. כף החיים אות א'. וה"ה בוושט בעינן רוב חללו ורוב עוביו, שם.

ש. ומובא בכף החיים אות ג' דבר אווזות הזכרים ברוב מהם יש כמו שני קנים וכשרים הם דהיינו רביתייהו, אבל לענין שחיטה אם שחט הבר אווז למעלה בקנה קודם שיתפצל לשניים ברובו שחיטתו כשרה אבל אם שחט בקנה אחרי שהתפצל ונעשו שניים בעינן שחיטת רוב שניים ואחרת טרפה אף שיש מי שמכשיר.

ת. כ"כ הב"י בשם הרשב"א והר"ן, וכ"כ הב"ח, אבל רבני האחרונים מצריכים רוב הניכר לעינים ולא במדידה כל שהוא, וכן נוהגים כל השוחטים אפי' בהפסד מרובה בזה"ז ולא כהט"ז. כף החיים אות ד'.

א. ממשנה חולין כ"ז, וכרב יהודה כ"ח. ואפי' דעתו בשעת שחיטה לנתחו אבר אבר כיון שדרכו לצלותו שלם חיישינן שמא ימלך ויצלנו שלם. כ"כ הש"ך ס"ק א'. ומשמע דבמקום שאין נוהגים לצלותו שלם אין צריך להזהר בכל זה שהדם יוצא ע"י מליחה או צלייה, ואפי' אם לא הסירו ממנו רק הראש יותר לא נקרא שלם, כמו שכתב הרמ"א בסוף הסעיף. כף החיים אות ג'.

ב. וא"צ שישם שאינו מפעפע בכולו בצלי, כ"כ הרא"ש והטור ורי"ו והרשב"א, וכתב הש"ך בס"ק ד' דאף לדידן דקימ"ל דצלי מפעפע בכולו עד ס' סגי בנטילה. כף החיים אות ט'. ועיין בש"ך ס"ק ה' דיש חילוק בין ורידין שבצואר לחוטין שבצואר.

ג. שהוא רוחב אגודל. כף החיים אות י"א.

הגה: אם נמלח העוף שלם ולא חתכו לו הורדין מוצאין אח"כ החוטים ומותר ^ד.

ויש מחמירין לקלוף ^ה סביב החוטים.

א. ב. בישלו שלם מחטט ומנקר החוטים והשאר אם יש בכל הקדרה כדי לבטל הדם שבכל החוטים ^ו בשישים מותר.

הגה: הוציאו הראש מהעוף לא נקרא כבר שלם ^ז וע"כ נהגו להסירו אם לא נשחטו הורדין.

עין משפט ג. יו"ד סימן כא פעיף ב

ב. אם שחט בבהמה סימן אחד כולו ועוד חציו של הסימן השני ^ח או

ד. דאמרינן כבולעו כך פולטו, והיש מחמירין ס"ל דהוי כמו דם בעין ולא מקרי דם פליטה. ט"ז ס"ק ד'.

ה. ואף קליפה זו אינה אלא חומרא בעלמא דלא כהב"ח שאסר במליחה כדי נטילה. ש"ך ס"ק ז'.

ו. ולפי מה שקימ"ל בסי' צ"ב שחתיכה עצמה נעשית נבילה אפי' בשאר איסורים כאן צריך שיהיה ס' באותו העוף לבדו כנגד הדם שבכל החוטים ואם לאו צריך ס' כנגד כל העוף כי העוף בכה"ג נעשה נבילה. ט"ז ס"ק ה'. אבל הש"ך בס"ק ח' כתב דאע"ג דלגבי הלב הדבוק בעוף בסי' ע"ב בעינן ס' מן העוף עצמו היינו משום שיש דם בבשר הלב עצמו ג"כ, משא"כ בורדין שאין בהם דם בעצמותם רק בתוכם וא"כ לא בעינן ס' בעוף לבד. כף החיים אות י"ד. ודעת השו"ע די לבטל הדם שבתוך החוטים אבל לדעת הטור צריך לבטל גם החוטים עצמם. ש"ך ס"ק ט'.

וכתב הב"ח דלדידן דקימ"ל בסי' צ"ב שחתיכה נעשית נבילה גם בשאר איסורים צריך שיעור ג"כ כנגד הקליפה שנאסרה תחילה במליחה, אמנם הש"ך בס"ק י' כתב לחלוק מכמה ראשונים דלא אמרינן חתיכה נעשית נבילה אלא במקום שהחתיכה עצמה נאסרה בנותן טעם אבל אם נאסרה רק בקליפה שהיא מכח חומרא אין לה לכדי הקליפה דין חתיכה נעשית נבילה. כף החיים אות ט"ז.

ז. ואפי' שבעוף די לו בשחיטת רוב סימן אחד לא אומרים נתקרה כבר הדם ולא מהני בהסרת הראש. כף החיים אות טו"ב. ומ"מ מובא בכתב הכף החיים באות ח' שהרדב"ז כתב וז"ל דלא סמכתי על עצמי לאכול אותם החוטים שנמצאים בעוף מלאים דם אחר הבישול אלא אני משליך אותם ואוכל השאר. ורוב מה שנמצאים הם בירך של העוף, ולכן לימדתי אנשי ביתי לחתוך בירכי העוף קרוב לגוף וכן בגפיים כדי שיצא הדם ע"י מליחה וגם אח"כ אם ימצא חוט מלא דם אני משליכו לחוש לדברי המחמירין ואיני אוסר על אחרים אלא מניחם לנהוג כמנהגם. כ"כ הרדב"ז בח"א סי' ע"ג.

ח. גם בדין לכתחילה בבהמה לא מספיק סימן אחד שלם ורוב של השני וגם בעוף בעי שנים שלמים לכתחילה, ואותם השוחטים מהר והם גורמים שאין בידם כ"א שחיטה בדיעבד עתידין ליתן דין וחשבון ע"ז. כף החיים אות ו'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

בעוף שחט בכל סימן חציו ט השחיטה פסולה.

עין משפט ד. יו"ד סימן כא פעיף א

עיינ לעיל עין משפט א

עין משפט ה. יו"ד סימן כ פעיף א

א. א. מקום השחיטה בצואר בקנה לצד הראש משיפוי כובע ולמטה י, ואם שחט למעלה מחיטי הרי זה מוגרמת ופסולה.

הגה: ולכתחילה ישחט למטה מטבעת הגדולה.

א. ב. שיעור מקום השחיטה בצואר מלמטה עד ראש כנף האונא ב כשנפחין אותה ועולה למעלה עד מקום שמגיע ראשה בקנה.

הגה: השיעור בעוף למטה עד גגו של הזפק ל.

דף כז:

עין משפט ה. יו"ד סימן יג פעיף א

א. א. בהמה חיה ועוף טעונים שחיטה מ. דגים וחגבים י אין טעונים שחיטה.

ט. דזיל הכא ליכא שיעורא וזיל הכא ליכא שיעורא. רש"י בחולין כ"א ע"א.

י. מסקנת הגמ' בחולין י"ט והיינו שייר בחיטי. וענין החיטים האלה אין אנו בקיאים לכן הירא דבר ה' לא יכשיר שום הגרמה שהיא למעלה מטבעת הגדולה ואם לא נשאר כלום מטבעת הגדולה לצד הראש יש להטריף רק בהפ"מ או לצורך גדול אם נשאר הקף רוב הטבעת מכשירין אותה. כף החיים אות א'.

כ. השמאלית וכשהבהמה רועה יוצאת יותר מן הגוף משל צד ימין שהיא עבה יותר. ש"ך ס"ק ב'.

ל. כך העלה הש"ך בס"ק ד' בפ"י הרמ"א.

מ. כמפורש בתורה בדברים י"ב וזבחת מבקרך ומצאנך. והוקש צבי ואייל לפסולי המוקדשים שהם בשחיטה, ועוף יליף לה "מאשר יצוד ציד חיה או עוף" ושפך את דמו מלמד כשפיכת דם חיה. כ"כ בב"י.

נ. דגים כתוב בהם "אם את כל דגי הים יאסף להם" באסיפה בעלמא סגי. וחגבים הוקשו לדגים ולכל נפש "השורצת" אלו החגבים. ט"ז ס"ק א'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: ומותר לאכול דגים וחגבים מתים^ט, או לחתוך מהם אבר ולאוכלו^ע, אבל אסור לאכלן חיים משום "בל תשקצו"^פ.

-
- ט. אפי' מתו בתוך המים וכן עיקר ודלא מהרשד"ם. כף החיים אות ג'.
 - ע. היינו שאין בזה איסור אבר מן החי, מ"מ יש לרוחצו היטב ואין בזה משום בל תשקצו. אבל א"צ להמתין שימות הדג או החגב שניטל ממנו האבר, ומ"מ צריך להמתין עד שימות האבר. כף החיים אות ד'.
 - פ. ואין להעביר על פיו חגב חי משום מראית העין. כף החיים אות ה'.